

ITÄ-SUOMEN ELVAR-TOIMIKUNNAN SYYSKIRJE

Itä-Suomen elinkeinoelämän varautumisyhteistyötoimikunta (ELVAR-toimikunta) muodostuu Itä-Suomen maakuntien alueella toimivista huoltovarmuuden kannalta kriittisistä yrityksistä ja organisaatioista. ELVAR-toimikuntien tehtävänä on kehittää elinkeinoelämän varautumista aluetasolla sekä varmistaa osaltaan elinkeinoelämän, julkishallinnon ja kolmannen sektorin yhteistoiminta ja tiedonvaihto.

ELVAR-toimikunta koostuu jäsenorganisaatioiden edustajien muodostamasta johtoryhmästä sekä Pohjois-Savon, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan alueiden jaostoista. Huoltovarmuuskeskus on tehnyt sopimuksen ELY-keskusten kanssa ELVAR-toimikuntien työn koordinoimisesta. Itä-Suomen osalta tehtävää hoidetaan Pohjois-Savon ELY-keskuksesta. Varautumiskoordinaattorina ja ELVAR-toimikunnan sihteerinä toimii Jouni Muranen. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii Ilkka Kerola.

Syyskirjeen aiheina ovat Huoltovarmuuskeskuksen uuden strategian toimeenpanoon liittyvä ALUE2030-ohjelma sekä toimikunnan puheenjohtajan ja sihteerin ajankohtaiskatsaukset.

Huoltovarmuuskeskuksen strategiset ohjelmat ovat käynnissä

Koronatilanne valitettavasti jatkuu yhä ja siltä osin tilanne elää koko ajan. Samanaikaisesti huoltovarmuutta on kuitenkin kyettävä kehittämään pitkäjänteisesti. Tällaisesta työstä esimerkki on Huoltovarmuuskeskuksen 2030-ohjelmakokonaisuuden täydentänyt ALUE 2030 -ohjelma, joka saatiin syksyn aikana käyntiin. Ohjelmassa toteutettavilla projekteilla tähdätään siihen, että huoltovarmuuden kannalta kriittiset alueelliset toiminnot saadaan turvattua erityisesti pitkäkestoisissa ja vakavissa häiriötilanteissa eri toimijoiden yhteistyössä. Kymmenvuotiseksi kaavaillun kehittämisohjelman ensimmäisessä vaiheessa keskitytään erityisesti tietopohjan kasvattamiseen, mutta selvitysten lisäksi myös konkreettisia toteutusprojekteja alueellisen huoltovarmuuden parantamiseksi lähtee liikkeelle.

ALUE2030-ohjelman ensimmäiset projektit etenevät

ALUE2030-ohjelman ensimmäisiä lähtöjä on laaja kartoitustutkimus, jossa mm. tarkennetaan alueellisen ja paikallisen tason huoltovarmuuden määritelmiä ja tavoitteita, kehitetään tähän liittyvää tietojohtamista sekä tarkastellaan laajemmin alueellisen huoltovarmuustyön toteutustapaa. Tämän lisäksi alkuvuodesta lähtee liikkeelle alueellisten huoltovarmuusriskien parempaan tunnistamiseen liittyvä kehitystyö. Toteutukseen on myös siirtymässä pitkään pohjustettu ja valmisteltu Toimintavarma myymäläverkko -projekti, jossa vahvistetaan päivittäistavarakaupan toimintaedellytyksiä vakavissa ja pitkäkestoisissa sähkönjakelun häiriötilanteissa.

ELVAR-toimikuntien verkostoa hyödynnetään

Ohjelmatyön ytimessä on tunnistaa yhdessä sidosryhmien kanssa alueiden erityispiirteet sekä keskeiset tarpeet huoltovarmuuden aluetason kehittämisessä. Uskomme, että paras asiantuntemus tässä löytyy alueilta, verkostoista, asiantuntijoilta – toimijoilta itseltään. ELVAR-toimikunnat laajoine alueellisine verkostoineen ovat tässä työssä keskeisessä roolissa yhteisten keskustelujen mahdollistajina. Kannustankin kaikkia yhteiseen keskusteluun ja ideointiin, jotta tärkeimmät kehittämistarpeet saadaan tunnistettua, projektoitua ja ohjelman puitteissa toteutettua. Huoltovarmuus rakennetaan yhdessä, niin myös ALUE 2030 -ohjelmassa.

Valmiusasiamies Ville Anttila, Huoltovarmuuskeskus

Puheenjohtajan terveiset

Hyvät Itä- Suomen ELVAR-toimikunnan syyskirjeen lukijat, meidän kaikkien on syytä muistaa, että Covid-19 pandemialla tulee olemaan pitkäkestoisia vaikutuksia niin talouteen, työhön, turvallisuuteen kuin arkisiin toimintoihinkin.

Poikkeama normaalista lisää aina kansalaisten turvattomuuden tunnetta. Turvallisuus taas muodostuu yksilötasolla todellisuudesta, tunteesta, sietokyvystä ja kulttuurista. Turvallisuuden kokemus on meille jokaiselle enemmän tai vähemmän yksilöllinen. Kulunut pandemia- aika on nostanut entistä vahvemmin esiin varautumisen- ja jatkuvuudenhallinnan prosessien kehittämistarpeita. Kulunut aika on opettanut, että yksin ei meistä kukaan pärjää vaan yhteistyö eri toimijoiden välillä on jatkossa välttämätöntä jo varautumisen- ja jatkuvuudenhallinnan suunnitteluvaiheessa. Itä-Suomessa ja Suomessa yleensäkin olemme aivan kansainvälistä kärkeä niin viranomaisten keskinäisessä yhteistyössä kuin myös viranomaisten ja elinkeinoelämän välisessä yhteistyössä.

Yhteiskunnan toimivuusprosessit ovat murroksessa ei pelkästään pandemian vaan toimintaympäristön muutosten vuoksi. Maailma jatkaa globalisoitumistaan ja digitalisoitumistaan. Niin myös Suomi osana kansainvälistä ekosysteemiä. Valtiot ovat riippuvaisia kansainvälisistä arvoketjuista, digitalisoituneista infrastruktuureista ja elinkeinoelämän tuottavista palveluista.

Maailman tavara- ja palveluvirrat ovat haavoittuvia kokonaisuuksia, eli ei riitä, että meillä on materiaalisia varmuusvarastoja, joilla lähinnä voidaan ostaa peliaikaa logististen järjestelmien korjaamiseen tai korvaavien tuotantomallien rakentamiseen.

Digitalisaatio, etätöön/-opetuksen yleistyminen lisäävät yhteiskunnan haavoittuvuutta. Tieto- ja kyberturva- asiat tulevat entistä tärkeämmiksi ja tämä asettaa kriittisen infrastruktuurin vaatimukset uudelle tasolle.

Kaikesta edellä kirjoittamastani huolimatta, haluan uskoa parempaan tulevaisuuteen. Kyllä me yhteisvoimin selviämme tästäkin tilanteesta.

Oikein hyvää joulun aikaa teille kaikille ja parempaa tulevaa vuotta 2022.

ELVAR-toimikunnan sihteerin kuulumiset

Itä-Suomen ELVAR-toimikunnan kuluneen vuoden toiminta on pandemiasta huolimatta jatkunut lähes suunnitellusti, vaikka live-tapaamiset ja -tapahtumat ovat edelleen siirtyneet. Toimikunnan tulevan vuoden tapahtumissa huomioidaan tietenkin koronatilanne ja terveysturvallinen osallistumismahdollisuus toimintaan.

Toimikunnalle on kuluvan vuoden aikana vakiintunut osallistumisoikeus ja edustus kaikkien Itä-Suomen maakuntien viranomaisten valmius- ja varautumisfoorumeissa. Tämä on mahdollistanut hyvän tilannetietoisuuden ja tiedon välittämisen HVK:n, ELVAR-toimikunnan ja maakuntien eri toimijoiden kesken.

Kaikki Huoltovarmuuskeskuksen strategiset ohjelmat ovat nyt käynnissä ja ensimmäiset kaksi Itä-Suomen alueellista huoltovarmuutta kehittävää projektiesitystä ovat parhaillaan HVK:n käsittelyssä. Uusien kehittämistarpeiden tunnistamis- ja kartoittamistyötä jatketaan tulevana vuonna yhteistoiminnassa ELVAR-toimikunnan jäsenorganisaatioiden ja muiden sidosryhmien kanssa.

Vuonna 2022 käynnistyy myös alueellisten riskiarvioiden päivitystyö, johon toimikunta osallistuu erikseen laadittavan aikataulun ja suunnitelman mukaisesti. HVK:n ohjauksen mukaisesti ELVAR-toimikunnan rooli on kasvamassa myös HVK:n johtamassa huoltovarmuuden tilannekuvan muodostamisessa.

Lämpimät kiitokset kuluva vuodesta toimikunnan toiminnassa mukana olleille ja sidosryhmien edustajille sekä rauhallista joulun aikaa ja onnellista tulevaa vuotta.

ELVAR-toimikunnat järjestävät 19.1.2022 varautumiswebinaarin.

Webinaarin keskeisiä teemoja ovat Huoltovarmuuskeskuksen strategian toimeenpano, alueellisen huoltovarmuuden kehittämiseen liittyvä Alue 2030-ohjelma, alueellisten riskiarvioiden tuleva päivitystyö ja hyvinvointialueiden vaikutukset alueellisen varautumisen yhteistyöhön. Webinaariin ovat tervetulleita kaikki ELVAR-toimintaan osallistuvat tahot sekä huoltovarmuuskriittiset yritykset, viranomaiset, kunnat ja järjestöt. [Tutustu ohjelmaan ja klikkaa ilmoittautumislinkkiä niin saat kalenterimerkinnän tapahtumaan saman tien \(ely-keskus.fi\).](#)

Ilkka Kerola

ELVAR-toimikunnan puheenjohtaja

Jouni Muranen

ELVAR-toimikunnan sihteeri